

Miljö- & hälsoskyddsnämnd

Verksamhetsberättelse helårsbokslut 2021, på nämndnivå (långversion)

Datum 2022-02-07

Ärendenr: MHN-2020-1753-012

Ordförande: Isa Wiman

Förvaltningschef: Kent Gullberg

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser under 2021	3
2 Ekonomisk sammanfattning.....	4
3 Prognossäkerhet.....	5
4 Mål och måluppfyllelse.....	6
5 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet.....	10
6 Verksamhetsuppföljning	12
7 Internkontroll	20
8 Personaluppföljning.....	21
9 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy.....	22
10 Redogörelse för övrigt miljöarbete	23
11 Framåtblick.....	24
12 Målbilaga.....	26
13 Bilaga över strategiska nyckeltal	28
14 Bilaga Internkontroll.....	29

I Viktiga händelser under 2021

- Coronapandemin har i stor omfattning påverkat Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete. Trängsel- och smittskyddstillsyn samt tillsyn av begränsade serveringstider på serveringsställen har varit prioriterade arbetsuppgifter. Under året har 145 smittskydds- och trängselkontroller utförts på serveringsställen.
- Kommunfullmäktige fattade beslut om tillfällig avgiftsbefrielse avseende avgifter för tillsyn och prövning av serveringstillstånd.
- Den ökning av klagomåls- och nedskräpningsärenden som märktes under 2020 har fortsatt under 2021 med bland annat klagomål på buller från byggarbetsplatsen vid Valsjöskogen.
- En brand i en radhuslänga har tagit mycket tid i anspråk för bedömning av saneringsbehov och miljörisker. Risken för miljöpåverkan bedömdes slutligen som liten tack vara att släckningsmetoden endast omfattat små mängder skum och begränsad mängd släckvatten.
- Sluttäckningen av Brännbackens deponi har slutförts under året.
- Revision av Länsstyrelsen av nämndens handläggning av prövning och tillsyn med stöd av alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter har genomförts. Revisionen genomfördes på distans på grund av Coronapandemin.
- Arbetet med framtagande av ny webbplats för Österåkers kommun har genomförts i samverkan med kommunikationsavdelningen.

2 Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetavvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	5 510	6 173	663	6 273
Övriga intäkter	90	323	233	224
Summa intäkter	5 600	6 496	896	6 461
<i>- varav interna intäkter</i>	<i>90</i>	<i>323</i>	<i>233</i>	<i>224</i>
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-10 990	-10 687	303	-9 459
Lokalkostnader	-271	-283	-12	-217
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga kostnader	-3 839	-3 898	-59	-4 116
Summa kostnader	-15 100	-14 868	232	-13 792
<i>- varav interna kostnader</i>	<i>-3 351</i>	<i>-3 351</i>	<i>0</i>	<i>-3 264</i>
Verksamhetens nettokostnad	-9 500	-8 372	1 128	-7 331

- Varav interna intäkter = granskning av viss typ av bygglovsansökningar

- Varav interna kostnader = kommun interna overheadkostnader

Nämndens överskott om 1 128 tkr fördelar sig på en positiv avvikelse avseende intäkter om 896 tkr.

Summa kostnader har en positiv avvikelse om 232 tkr och härrör sig till största delen till nämndens arvoden och omkostnader som har en positiv avvikelse om 290 tkr (färre deltagare i samband med genomförda nämndsmöten under Q1 2021).

3 Prognossäkerhet

Prognossäkerheten bedöms som tillfredställande p.g.a. av den osäkerhet som rått kopplat till rådande pandemisituation, samt beslut om en tillfällig avgiftsbefrielse för ansökan och tillsyn av serveringstillstånd under 2021.

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	Prognos
Januari	0
Februari	0
Mars	0
April	0
Maj	0
Juni	0
Juli	0
Augusti	0
September	200
Oktober	300
November	600
Bokslut	1 128

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 *Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.*

Österåkers kommun ingår i Stockholm Business Alliance (SBA) enkätundersökning av Nöjd Kund Index (NKI). För Miljö- och hälsoskydds nämnden mäts NKI hos företag där tillsyn och kontroll har genomförts, privatpersoner omfattas inte. Beslutade ärenden samt utförd tillsyn rapporteras månadsvis till SBA som därefter skickar en enkät till berörda företag. Det sammanställda resultatet redovisas i april året efter rapporteringsåret.

Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	79		70	
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	71		70	
—	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	72		70	

Från och med 2021 har redovisningsmetoden ändrats och resultatet som hämtas från Kolada (SKR) redovisas i verksamhetsplanen samma år som mätningen har genomförts. Måluppfyllelsen avseende 2021 kommer därför att redovisas i delårsredovisning och verksamhetsberättelse 2022. Målet förväntas uppnås. Nämndens mål att *Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög* uppfylldes 2020 då NKI för två av tre mätområden var höga. Resultatet visar att området Livsmedel ökade från 77 till 78, Miljö- och hälsoskydd minskade från 77 till 70 samt att Serveringstillstånd hamnade på 54.

Nämndens ambition är uppfylla minst målnivån högt trots att endast ett fåtal enkätsvar ligger till grund för resultatet och enstaka negativa svar därför kan ge stort utslag.

4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

Miljö- och Hälsoskyddsnämndens del inom samhällsbyggnadsförvaltningen ska redovisa en Ekonomi i balans.

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
→ ●	Fastställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse	0	0	0	100 %

Målet uppfylls och någon åtgärdsplan är därför inte aktuell.

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Tillsyn i skolor och förskolor ska utföras med syfte att uppnå en god miljö

Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
↑ ●	Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	100 %	100 %	100 %
↓ ●	Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	0 %	100 %

Tillsyn genomförs vartannat år på skolor och vartannat år på förskolorna.

Målet uppfylls. Tillsynen har utförts digitalt på grund av Coronapandemin. Resultatet av tillsynen redovisas i en separat tillsynsrapport.

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö

Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
↑ ●	Andel av äldreboenden där MHN har genomfört tillsyn	0 %	100 %	100 %	100 %

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
→	Andel av gruppbo- städer för personer med funktionsned- sättning där MHN har genomfört till- syn	0 %	0 %	100 %	0 %

*Tillsyn i äldreboenden och gruppbo-
städer för personer med funktionsnedsättning ska utföras vart tredje respektive vart femte år.*

Målet uppfylls delvis. Den rådande Coronapandemin har medfört att tillsynen av äldreboenden inte kunde genomföras som planerat under 2020 och har därför genomförts under 2021. Tillsyn har genomföras digitalt. Den uppskjutna tillsynen av äldreboenden har inneburit att tillsynen av gruppbo-
städer för personer med funktionsnedsättning måste flyttas fram till 2022.

4.5 Österåker ska ha en trygg miljö

I Österåker ska alkoholserving ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt, där hänsyn tas till människors hälsa och trygghet.

Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
→	Antal genomförda kvällstillsynstill- fällena	7	7	3	233,33 %

Tillsyn utförs kvälls- och natttid på serveringsställen som har sena öppettider.

Målet uppfylls. Tillsynen av smittskydd på serveringsställen har kunnat genomföras i kombination med tillsyn av serveringstillstånd vilket har medfört att fler kvällstillsynstillfällen än planerat genomförts. Under hösten har tillsyn skett även sena kvällar och natttid.

4.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

God kvalitet av både grundvatten och vattnet i våra sjöar och vattendrag är en förutsättning för bebyggelse utanför det allmänna verksamhetsområdet. Miljökvalitetsnormen är målet med arbetet för varje vattenförekomst. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå minst miljökvalitetsnormen god ekologisk samt kemisk status och att inga vatten får försämrats. Vattenförekomsten får alltså inte påverkas negativt av avlopp eller andra verksamheter.

Tillsyn av små avloppsanläggningar utförs i syfte att sjöar, vattendrag och kustvatten ska bibehålla eller uppnå en god ekologisk och god kemisk status

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
 	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	208	200	200	100 %

Målet uppfylls. Tillsyn av små avlopp har utförts genom inventering i form av arkivstudier och utskick till fastighetsägare av 563 fastigheter samt av tillsyn i fält av 200 enskilda avlopp. Av dessa har 13 procent bedömts vara bristfälliga och har följts upp med krav på förbättrande åtgärder eller förbud mot utsläpp.

Sprida information om risk för förekomst av skadliga ämnen i enskilda brunnar

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
 	Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	517	419	400	104,75 %

Målet uppfylls. Under 2021 har 419 vattenprovtagningar registrerats.

4.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Österåker växer och det är viktigt att kommunens utveckling sker långsiktigt hållbart. I ett skede med stor exploatering är tillsyn av förorenade områden i exploateringskedet av största vikt och för att människor ska kunna bo och leva utan risk för hälsa och miljön behövs tillsyn och åtgärder även inom befintliga områden.

Tillsyn av förorenade områden och byggnader genomförs i syfte att åstadkomma riskreduktion för människors hälsa och miljön

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2021
 	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	26	20	15	133,33 %

Målet uppfylldes. Tillsynen omfattar bland annat föroreningar på marinor och båtuppställningsplatser, handläggning och bedömning av saneringsärenden, tillsyn i samband med planläggning, byggnationer och markarbeten. Genom att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter kan riskerna minskas för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen. Tillsyn bidrar på så vis till att tillväxten i kommunen kan ske på ett långsiktigt hållbart sätt.

5 Effekter av pandemin på ekonomi och verksamhet

Arbetet inom Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även under 2021 till stor del påverkats av den rådande Coronapandemin. Arbetet med trängsel tillsyn och tillsyn av smittskyddsåtgärder på serveringsställen har inneburit utökade arbetsuppgifter för Miljö- och hälsoskyddsnämnden. I syfte att minimera risken för smittspridning har miljö- och hälsoskyddsavdelningens arbete till stor del utförts på distans och viss tillsyn har inte kunnat genomföras.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att kontrollera regelefterlevnad och att förhindra risk för hälsa och miljön, på kort eller lång sikt och Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsuppgifter berör både enskilda personer och företag. Tillsyn och kontroller ha behövt genomföras digitalt. Coronapandemin har även inneburit att vissa arbetsuppgifter har tagit mer tid i anspråk än planerat med konsekvensen att viss tillsyn även i år måste skjutas fram. Tillsyn på plats måste kunna ske på ett smittsäkert sätt för att kunna genomföras. Tillsyn av verksamheter eller inomhus hos privatpersoner har i stor utsträckning genomförts via digitala möten istället för inspektioner på plats och viss tillsyn har fått skjutas fram. Under hösten kunde tillsyn på plats återupptas på ett flertal tillsynsobjekt. Livsmedelsverket och SKR har annonserat att tillsyn och kontroll på distans förväntas fortgå även efter pandemin om dock i mindre omfattning.

Tillsynsarbetet har även behövt anpassas till hur verksamheter och företag har berörts av pandemin. Förändringar och nedprioriteringen av tillsyn oavsett om det är så kallad yttre tillsyn på plats eller inre tillsyn som utförs från skrivbordet, får dock aldrig innebära en risk för hälsa eller miljön. Råd, information och informationsmaterial om regeländringar och annan information till följd av pandemin har återkommande och i stor omfattning behövt skickas till de verksamheter som omfattas och behovet av vägledning kring regler om trängsel och serveringstider har varit stort.

För att dämpa negativ effekt hos företag med ansträngd ekonomi har nämnden sedan pandemins början våren 2020, tillfälligt infört betalningsvillkor på 90 dagar. Syftet har varit att ge företag möjlighet att betala inom rätt tid. Under våren 2021 togs det ett beslut inom Kommunfullmäktige att införa en tillfällig avgiftsbefrielse för tillsyns- och tillståndsavgifter avseende serveringstillstånd att gälla under hela 2021.

Livsmedelskontrollen är samhällsviktig verksamhet. Det innebär bland annat att beredskap för misstanke om matförgiftning på grund av dricksvatten eller livsmedel, utbrotsutredningar och RASFF (livsmedelslarm) ska hanteras även vid en ansträngd situation. Även vissa delar av Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn inom miljöbalkens område berör samhällsviktiga funktioner och ska kunna prioriteras. Risk- och konsekvensanalysdokument, kontinuitetsplan och dokument för regelbunden uppföljning av bemanning och arbetsuppgifter har uppdaterats och utformats kontinuerligt.

Klagomål på grannstörningar, trafikbuller, nedskräpning mm har fortsatt vara fler än förväntat även under 2021. Sannolikt finns det en koppling att fler människor än vanligtvis vistats mer, framförallt dagtid, i sina bostäder och ute i skog och mark.

Under 2021 har personal rekryterats för att dels ersätta tillfälliga vakanser men även dels för att möta behovet av förändrade arbetsuppgifter, ökad mängd inkommande ärenden samt det utökade interna arbetet med krisberedskap och nya rutiner. Det har lett till att det kvalitetsförbättrande arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra rutiner och arbetssätt som fick prioriterats ner 2020 till viss del kunnat återupptas. Svårigheter att genomföra introduktion vid distansarbete samt tid för upplärning mm innebär dock längre handläggningstider inom vissa områden samt att viss tillsyn och delar av det kvalitetsförbättrande arbetet har behövt skjutas fram till nästa år.

6 Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetavvikelse	Utfall 2020
Nämnd	-967	-677	290	-913
Miljö- och hälsoskydd gemensam	-662	-785	-123	-649
Tillsyn enligt miljöbalken, miljöskydd	-3 943	-3 020	923	-3 124
Tillsyn enligt miljöbalken, hälsoskydd	-1 227	-984	243	-1 068
Tillsyn enligt livsmedelslagen	-2 078	-1 722	356	-1 123
Försäljningstillsyn	-258	-220	38	0
Tillsyn enligt alkohollagen	-365	-964	-599	-454
Verksamhetens nettokostnader	-9 500	-8 372	1 128	-7 331

6.1 Nämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, strålskyddslagen, lag om foder och animaliska biprodukter, smittskyddslagen och tillhörande föreskrifter, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Från och med den 1 juli 2020 genomförs tillsyn med stöd av Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen har förlängts ett flertal gånger och förväntas gälla till och med den 31 maj 2022.

Sex av åtta nämndsmöten har genomförts på distans. Från och med november hölls nämndens möten i Fullmäktigesalen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick ett särskilt uppdrag av kommunfullmäktige inför 2020. Utredningen av uppdraget har avvaktat framtagandet av avfallsplanen och därför utretts under 2021. Uppdraget redovisas under avsnitt 7 *Internkontroll*.

6.2 Miljö- och hälsoskydd gemensam

Arbetet inom Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under året till stor del påverkats av den rådande Coronapandemin vilket redovisas under avsnitt 5 med flera avsnitt i verksamhetsberättelsen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under året fattat beslut om en ny taxa inom miljöbalkens område. Framtagandet har varit ett omfattande arbete i samarbete med andra kommuner inom Miljösamverkan Stockholms län där det nya taxeförslaget analyseras och i viss mån omarbetas. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har under våren 2021 därefter anpassat taxeförslaget till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Österåkers verksamhet. Taxan följer en modell för taxa framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Den nya taxan antogs av Kommunfullmäktige 22 november 2021.

Under året har arbete med framtagande av ny webbplats för Österåkers kommun tagit mer tid i anspråk än planerat. Arbetet har skett i samverkan inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunikationsavdelningen.

Under året har även arbete utförts för att genomföra en upphandling av ett nytt ackredite-

rat laboratorium för analyser. Ett avtal har tecknats som innebär att kommunen även fortsättningsvis kan erbjuda till exempel kommuninnevånare att hämta provflaskor och lämna in vattenprover i kommunhuset för att få dem analyserade.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har deltagit aktivt i framtagande av kommunens nya avfallsföreskrifter. Föreskrifterna har tagits fram av Roslagsvatten AB i samverkan med Samhällsbyggnadsavdelningen och antogs under hösten.

En pensionsavgång, studieledighet, föräldraledigheter och sjukskrivningar samt en extra satsning inom livsmedelskontrollen i år har lett till att fyra nya medarbetare har rekryterats. Omfattande resurser har behövt avsättas för introduktion av nyanställd personal. Tid har även behövt avsättas till överlämning av ärenden till befintlig personal som fått ändrade arbetsuppgifter. Åtgärder har vidtagits för att i möjligaste mån förebygga konsekvenser av uppkomna vakanser.

6.3 Tillsyn enligt miljöbalken, miljöskydd

Coronapandemin har inneburit att viss tillsyn har skett via digitala möten istället för inspektioner på plats. Totalt sett har effekterna av pandemin inneburit att vissa pandemirelaterade arbetsuppgifter har tagit mer tid i anspråk. Det har inneburit att viss tillsyn av miljöfarliga verksamheter har skjutits fram till nästa år.

Personalomsättning i början på året och efterföljande rekrytering har tagit tid i anspråk och inneburit ett underskott på personal. Tillsammans med effekterna av Coronapandemin har prioriteringar behövt göras och den planerade tillsynen har inte kunnat utföras i full utsträckning. Personalbristen har främst berört tillsynen av förorenade områden men även annan tillsyn. Föroreningar från marinor och båtuppställningsplatser, föroreningsfrågor i pågående planläggning, byggnationer och exploateringar samt inkommande ärenden har prioriterats.

Tillsyn av små avlopp har utförts genom inventering i form av arkivstudier och utskick till fastighetsägare av 563 fastigheter samt av tillsyn i fält av 200 enskilda avlopp. Av dessa har 13 procent bedömts vara bristfälliga följts upp med krav på förbättrande åtgärder eller förbud mot utsläpp. Tillsynen har i år bedrivits på olika delar av Ljusterö samt Brottö. Havs- och vattenmyndigheten håller på att införa digital rapportering av kommunernas tillsyn av små avlopp. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under hösten genomfört åtgärder för att förbättra det digitala tillsynsregistret för att möjliggöra digital rapportering.

Tillsyn av bränsleförsäljning i skärgården har utförts under sommaren och årlig rapportering av CFC har granskats under våren enligt plan. Tillsyn av anmälningsskyldiga drivmedelsanläggningar och fordonstvättar har utförts enligt plan. Tillsyn av bekämpningsmedel har utförts inom ramen för ett nationellt projekt. Tillsyn och inventering av miljöfarliga verksamheter i industriområden har genomförts inom Säby industriområde enligt plan.

Flera omfattande anmälnings- och dispensärenden har handlagts under året bland annat anmälan om att bygga ut avloppsreningsverket i Mellansjö och ansökan om dispens för ändrade arbetstider i Rydbokrossen.

Arbetet med tillsyn inom förorenade områden innebär bland annat granskning av ärenden i Ledningskollen som krävt mer resurser än planerat. Flera ärenden har resulterat i rådgivning och i flera fall krav på undersökningar, provtagningar och behov av uppföljning.

Under året har tretton (13) tillbud hanterats. Tillbudena avser bland annat brand, sjunken båt, oljeläckage eller risk för läckage från sjunken båt, olika fordon och vid drivmedelstation samt från oljecistern på privat fastighet. En brand i en radhuslänga har tagit mycket tid i anspråk för bedömning av saneringsbehov och miljörisker. Ett flertal kontakter har hållits med försäkringsbolag och räddningstjänsten avseende risk för påverkan på bland annat Sätterfjärden. Risken för miljöpåverkan bedömdes slutligen som liten tack vare att släckningsmetoden endast omfattat små mängder skum och begränsad mängd släckvatten.

Klagomålen inom miljöbalkens område har ökat kraftigt under året. Inom miljöskyddets område har klagomålen bland annat avsett eldning av avfall, markutfyllnader, masshantering, oljeläckage, bräddning av avloppsvatten samt nedskräpning. Omfattande utredningar har genomförts av bland annat buller från byggarbetsplatsen vid Valsjöskogen och klagomål på oro för utsläpp av lakvatten från Brännbackens deponi som även resulterade i provtagning i Skirenån.

Det ökade byggandet i kommunen har inburit granskning av ett stort antal remisser avseende bygglov, rivningslov och strandskydd samt arbete med detaljplaner. Det har även resulterat i ett stort antal ärenden avseende undersökningar av mark med misstänkta föroreningar som har granskats och handlagts.

Tillsyn som inte hunnits med i full utsträckning och som behöver skjutas fram avser till exempel tandvårdsmottagningar, dagvatten, gödsel från djurhållare, bilverkstäder. Viss tillsyn på förorenade områden som uppkommit till följd av äldre verksamheter, så som före detta handelsträdgårdar och verkstäder med halogenerade lösningsmedel, har behövt skjutas fram. Även framtagande av en handlingsplan för tillsynen av förorenade områden har skjutits fram till 2022.

Samråd inom vattenförvaltningen har pågått under våren och yttrande har lämnats av nämnden och inarbetats i kommunens gemensamma yttrande.

Satsningarna på provtagning av sediment och vatten i syfte att uppnå miljö kvalitetsnormen för vatten (MKN) i kommunens recipienter samt miljö- och hälsoskyddsnämndens medverkan i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för kustvatten, sjöar och vattendrag i kommunen har fortgått under året. Provtagningarna har dock minskats en del och från och med 2022 kommer provtagningen att minska och fokus läggas på uppföljning av det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP).

Som ett led i Miljö- och hälsoskyddsnämndens kvalitetsförbättrande arbete mäter nämnden handläggningstiden vid handläggningen av tillstånd för små avlopp. Andel tillståndsärenden som handlagts inom sex veckors uppgår till 97 procent. De ärenden som har tagit lång tid har rört svåra bedömningar, framförallt i skärgården.

Förutom kvalitetsstyrtalet har nämnden ett antal volymtal för att över tid kunna följa trender och volymförändringar.

Antalet ansökningar om tillstånd för små avlopp har varit fler än förväntade under några år. Antalet ansökningar om tillstånd till avlopp är beroende av dels bostadsbyggande utanför verksamhetsområde för kommunalt avlopp och dels utfallet från föregående års avloppstillsyn.

Antalet anmälningar om värmepump (bergvärme) har varit fler än förväntat under året.

Antalet anmälningar om kompostering av hushållsavfall har minskat vilket troligen beror på att matavfall i större utsträckning sorteras i bruna kärlet.

Antalet anmälningar om vattenverksamheten var lite högre än förväntat men inte lika högt som under 2020. Under året hanterades 40 ärenden varav 26 var anmälningar om vattenverksamhet och 3 var tillsyns/klagomålsärenden. Ett ärende gäller olovligt utförd vattenverksamhet och har anmälts till åklagarmyndigheten för miljöbrott.

Miljöskydd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Handläggningstid tillstånd små avlopp inom 6 veckor, %	94%	96%	97%	100%
Tillstånd små avlopp	166	156	174	135
Anmälningar värmepump	59	50	67	60
Anmälningar om kompostering av matavfall, slam och latrin	38	49	25	30
Anmälningar vattenverksamhet	18	34	20	15

Besluten om anmälan om vattenverksamhet avser:

- Nedläggning av kabel/rör/ledning: 5 stycken
- Ärende som avser bryggor: 9 stycken
- Rensning, grävning, muddring: 3 stycken
- Anläggande av våtmark: 2 stycken
- Anläggande av sandstrand: 1 stycken

6.4 Tillsyn enligt miljöbalken, hälsoskydd

Trängsel- och smittskyddstillsyn på serveringsställen med anledning av Coronapandemin är en prioriterad tillsyn. Tillsynen är till stor del riskbaserad. Det innebär att verksamheter med till exempel alkoholservice, populära serveringar, många klagomål, uteservice vid soligt väder, serveringar som erbjuder musik, samt serveringar där nämnden har erfarenhet av sämre efterlevnaden av lagen får mer och tätare tillsyn än andra. Under året har trängsel- och smittskyddstillsyn skett på serveringar utomhus och inomhus och olika slags event.

Tillsynen har till stor del utförts av den personal som arbetar med livsmedelskontroll, kontroll av försäljningstillsyn och rökfria miljöer, serveringstillstånd och tillsyn av klagomål och

hälsoskydd. Tillsynen har därmed tagit tid från annan tillsyn och kontroll. Fram till och med september 2021 har 145 inspektioner genomförts. Avvikelse har varit avstånd mellan bord och avsaknad av aktiv övervakning av möblering.

Klagomålen inom miljöbalkens område ökade kraftigt under året, inom hälsoskyddsområdet främst beträffande buller och andra bostadsrelaterade faktorer. Även förfrågningar från allmänheten gällande t.ex. olika störningar, nedskräpning och trängsel ökade markant under året. Den ökade mängden klagomål bedöms till stor del kunna kopplas till att fler personer vistas hemma dagtid under Coronapandemin och att bostadsmiljön därmed blir viktigare. För många har bostaden även blivit en arbetsplats som ställer andra krav på "tysta miljöer" och arbetsro.

Den planerade tillsynen på äldreboenden hade skjutits fram från 2020 på grund av Coronapandemin och utfördes under den senare delen av 2021. Den planerade tillsynen på gym och gruppboendestäder fick nedprioriteras och har skjutits fram. Tillsynsprojektet angående radon i flerbostadshus påbörjades under hösten med utskick och information om radonmätning. Uppföljning kommer att ske 2022. Tillsyn på tatuering och piercing samt solarier utfördes enligt plan. Tillsynen av skolor 2021 har genomförts digitalt under hösten 2021. Provtagning och tillsyn på strandbad utfördes enligt plan under sommaren. Tillsyn och deltagande i ett MSL-projekt om legionella på bassängbad har genomförts och slutförts under året.

Under 2021 utökades anmälningsplikten för yrkesmässig hygienisk behandling att omfatta även stickande och skärande verksamhet, där det finns risk för annan smitta än bara blodsmitta. Detta berör till exempel barberare och frisörer som utför håltagning med Blomdahlsmetoden. Antalet nya anmälningar som inkom under året uppgick till 11 stycken.

Sex anmälningar av nya hygienlokaler och två anmälningar av nya lokaler för skola/förskola har handlagts under året vilket är normalt antal.

Informationsprojekt angående PFAS i dricksvatten i brunnar har förberetts och kommer att fortsätta under 2022.

Hälsoskydd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Anmälningar dricksvattentäkt (grundvatten)	14	20	16	10
Klagomål inom miljöbalkens område	59	87	112	70

Klagomålen fördelar sig inom följande områden:

- Miljöskydd: 43 stycken
- Hälsoskydd: 36 stycken (buller/störande ljud, inomhusmiljö, temperatur),
- Nedskräpning: 17 stycken
- Avlopp: 9 stycken
- Avfallshantering: 7 stycken

6.5 Tillsyn enligt livsmedelslagen

Omprioriteringar på grund av risk för smitta och med anledning av trängsel- och smittskyddstillsyn på serveringsställen har inneburit fortsatt stora förändringar inom livsmedelskontrollen. Bland annat har inte några planerade kontroller på plats genomförts på äldreboenden och träffpunkter. Omprioriteringarna har medfört att anläggningar med mindre än 2,5 timmars kvarstående riskklassad kontrolltid har skjutits fram ett år.

Fokus har legat på att genomföra riskbaserad kontroll på de anläggningar som har en verksamhet som innebär hög risk, det är anläggningar som även omfattas av årlig tillsyn. Prioriterade objekt som kontrolleras under året var livsmedelsverksamheter med många kontrolltimmar, till exempel livsmedelsbutiker med egen produktion, storkök och restauranger.

Totalt ca 460 timmar kontrollskuld flyttas över till kommande års kontroll. Anläggningar som berörs av den framflyttade kontrollen är anläggningar med låg risk inom branscherna, butiker som säljer färdigförpackade livsmedel, vissa säsongsverksamheter, kontroll av sent nyregistrerade verksamheter samt tid från några verksamheter med mycket kontrolltid.

Förändrade arbetssätt och svårigheter att hålla avstånd medför att det var mycket svårt att genomföra oanmälda kontroller. Målet är att 75 % av kontrollerna ska kunna genomföras oanmälda. Utfallet blev 35 % oanmälda kontroller. Totalt har 245 kontroller genomförts vid 203 anläggningar. Den planerade livsmedelstillsynen 2021 omfattade kontroller vid 222 anläggningar.

I huvudsak har kontrollerna varit riskbaserade utifrån verksamhet och omfattning. Detta för att ge nya inspektörer en bra grund inför framtida inspektioner.

Antalet nyregistreringar har varit fler än tidigare år. Orsak till ökningen är en kombination av en växande kommun och en effekt av smittläget i samhället där allt fler startar eget i liten skala.

Under året har 16 iRASFF (Nationellt varningssystem om livsmedel) och 10 misstänkta matförgiftningar hanterats. Ingen utbrotsutredning har varit aktuell.

Under året har totalt 11 sanktionsbeslut fattats inom livsmedelskontrollen. Varav två erhöll förbud om att inte servera ej genomstekta hamburgare, två saluförbud gällande avsaknad av svensk märkning, ett beslut gällande felaktig varmhållning, ett beslut gällande nedkylning och fem beslut om att inkomma med uppgifter.

Roslagsvatten har rapporterat sju nödåtgärder som berört ledningsnätet för dricksvatten. Ingen av åtgärderna har varit omfattande i tid eller antal berörda personer. Det har handlat om mindre omfattande vattenläckor där problemen har varit åtgärdade på 1-2 dygn. En mindre dricksvattenanläggning beslutade om kokning i sin verksamhet under 6 dygn på grund av ett otjänligt prov.

Livsmedel

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Anmälningar registrering av livsmedelslokal	34	48	44	40
Inspektioner av trängsel och smittskyddsåtgärder på serveringsställen		382	145	300

Trängsel tillsynen upphörde den sista september och återupptogs den 23 december.

6.6 Försäljningstillsyn

Tillsynen av försäljning av tobaksvaror, folköl, receptfria läkemedel och e-cigarettor har genomförts digitalt och fysiskt. Två ansökningar har inkommit och fyra tillstånd till tobaksförsäljning har hanterats. I stort sett alla verksamheter har fått tillsyn. De som inte erhållit tillsyn är en kursgård som säljer tobak utan information eller marknadsföring, en sommarverksamhet på en ö i skärgården och som endast är öppen under skollovet samt en sommarverksamhet ute på Ljusterö. De senare två säljer endast folköl.

Avvikelse som noterats har varit dold informationsskylt och läkemedel med passerat hållbarhetsdatum.

Tillsyn av rökfria miljöer har i stort kunnat genomföras eftersom den typen av tillsyn sker utomhus. Tillsynen var planerad till vissa skolor, men istället har tillsynen skett geografiskt för att på så sätt fånga upp så många utomhusmiljöer med rökförbud som möjligt. Totalt har 63 rökfria miljöer kontrollerats fördelat på 12 förskolor, 9 skolor, 2 fritids, 3 fritidsgårdar samt 37 idrottsplatser, entréer och hållplatser för kollektivtrafik.

Kontrollköp har inte genomförts i år. Framst på grund av risk för smitta för de ungdomar som utför kontrollköp men även på grund av att de har fått nedprioriteras på grund av utökningar av andra arbetsuppgifter.

6.7 Tillsyn enligt alkohollagen

Under året har 18 ansökningar om serveringstillstånd, två bolagsförändring, ett återkallande på egen begäran och en anmälan om catering handlagts.

Tillsyn av alkoholservering har skett dagtid, kvällstid och nattetid. Tillsynen har till stor del kunnat genomföras i samband med smittskyddstillsynen på serveringsställen då det till viss del är samma personal som utför tillsynen. Tillsyn kväll och nattetid har skett vid sju tillfällen. Tillsynen sen kväll och nattetid har genomförts med stöd av Polis och ordningsvakter. Både yttre och inre tillsyn av ekonomi och vandel har kunnat genomföras enligt plan. Yttre tillsyn har skett vid 60 tillfällen och inre tillsyn vid 38 tillfällen.

Sex tillsynsärenden har startats. Ett serveringsställe hade inte utrymt lokalen under den förkortade serveringstiden. Vid fem serveringsställen har avvikelser upptäckts vid inre tillsyn. Inget tillsynsärende har startats på grund av ordningsstörningar eller överservering.

Som ett led i Miljö- och hälsoskyddsnämndens kvalitetsförbättrande arbete mäter nämnden

handläggningstiden vid handläggningen av serveringstillstånd. Alla ärenden har handlagts inom två månader. En sammanställning av nämndens volym- och styrtal redovisas nedan och i bilaga.

Serveringstillstånd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Handläggningstid serveringstillstånd inom 2 månader, %	100%	89%	100%	100%
Ansökningar serveringstillstånd	20	19	22	20

7 Internkontroll

Under 2021 ska nämndernas internkontrollplaner fokusera på området oegentligheter, jäv och korruption. Fyra kontrollmoment är specifika för Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ett kontrollmoment avser samhällsbyggnadsförvaltningen och tre kontrollmoment är centrala och avser hela kommunen.

Samtliga delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen och redovisats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden under årets genomförda nämndsmöten. Kontroll av att handläggning av sanktionsbeslut inom livsmedelskontroll har handlagts enligt rutin och kontroll av att handläggning av tillstånd för enskilt avlopp har handlagts enligt rutin har genomförts. Utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen har genomförts.

Kontroll av direktupphandlad verksamhet har inte kunnat genomföras då ingen direktupphandling över 30 000 kr har genomförts. Två avtal med konsulter, en för stöd inom området serveringstillstånd och en för utbildning i att skriva klarspråk har hanterats i enlighet med upphandlingsenhetens rutiner. Vid ett tillfälle betalades en felaktig lön ut samband med sjukskrivning. Felet upptäcktes vid kontroll av miljö- och hälsoskyddschefen och kunde korrigeras vid följande löneutbetalningar. Felaktig lön betalades även ut vid ett tillfälle vid en tjänstledighet. Även det felet korrigerades vid följande löneutbetalningar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick ett särskilt uppdrag av kommunfullmäktige inför 2020. Uppdraget innebar att Miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle utreda kostnaden för att ta bort avgiften för handläggning av anmälan om kompostering av avfall. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utrett kostnaden för att ta bort avgiften för handläggning av anmälan om kompostering av avfall. I samband med att en ny taxa för miljöbalkens tillsynsområde införs 2022 tas avgiften för handläggning av anmälan om hemkompostering av matavfall för 1- 2 familjehushåll bort. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattade beslut om den nya taxan i *Förslag till verksamhetsplan 2022, planperiod 2023-2024 inklusive taxor 2022* den 24 augusti 2021 och Kommunfullmäktige fastställde Miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor den 22 november 2021

8 Personaluppföljning

8.1 HR

Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Helår 2019	Utfall Helår 2020	Utfall Helår 2021
Antal årsarbetare, tillsvidare-anställda, 31 december.	11	13	14
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 december.	2	0	2
Antal anställda med månadslön, 31 december.	13	13	16

Ökningen av antalet anställda beror på att visstidsanställd personal har anställts för att täcka upp för studie- och föräldraledigheter samt att tidigare prov- och visstidsanställd personal har tillsvidareanställts för att förebygga vakanser och säkra att Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyns- och kontrolluppdrag kan genomföras.

Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Helår 2019	Utfall Helår 2020	Utfall Helår 2021
Sjukfrånvaro, per helår.	7,9	6,9	10,1
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	47	66	67
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	53	34	33

Det har skett en förändring i definition av HR-nyckeltalen som innebär att vilande anställningar har plockats bort. En vilande anställning är en anställning som är vilande under tiden medarbetaren har en annan tjänst i kommunen, vanligt främst inom produktionsförvaltningen. Efterläpningar i inrapportering kan också ligga bakom eventuella förändringar från tidigare uppgifter.

Sjukfrånvaron har ökat något sedan 2020 till följd av fler långtidssjukskrivningar. De flesta sjukskrivningarna har inte varit av arbetsrelaterad karaktär.

9 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy

Flera av Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsområden omfattar verksamheter där barn- och ungdomar vistas eller aktiviteter som på något sätt påverkar eller berör barn- och ungdomar. På grund av den rådande pandemin har flera av de aktiviteter och samarbeten med barn och ungdomar som nämnden normalt genomför inte kunnat genomföras.

Aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsavdelningen har genomfört och som har berört barn- och ungdomar:

- Digital tillsyn i samtliga skolor. Tillsynen har fokuserat på på skolornas egenkontroll inom hälsoskyddsområdet enligt miljöbalken och rutiner för hygien och smittskydd i samband med Covid-19.
- Tillsyn av strandbad inklusive provtagning av badvatten.
- Tillsyn av bassängbad med fokus Legionella.
- Tillsynen av försäljning av tobaksvaror, folköl, receptfria läkemedel och e-cigarett. I tillsynen ingår bland annat rutiner för kontroll av åldersgräns.
- Tillsyn 12 förskolor, 9 skolor, 2 fritids, 3 fritidsgårdar samt 37 idrottsplatser, entréer och hållplatser för kollektivtrafik för att kontrollera i vilken omfattning barn och ungdomar riskerar att utsättas för tobaksrök.
- Livsmedelskontroll i skol- och förskolekök har utförts med fokus på egenkontroll.

10 Redogörelse för övrigt miljöarbete

Fem av Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål går att koppla till kommunens miljömålsområden även om tre av dessa inte är kopplade till inriktningsmålet Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka. Fyra mål av dessa uppnås helt. Målet *Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö* uppfylls delvis. Den rådande Coronapandemin har medfört att tillsynen av äldreboenden har flyttats från 2020 till hösten 2021 vilket har medfört att tillsynen av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning måste flyttas fram till 2022.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete regleras i huvudsak av aktuell lagstiftning och nationella mål och uppdrag. Nämndens arbete med tillsyn, anmälan, prövning och inom miljöövervakningsområdet har ett övergripande syfte att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen med hänvisning till Miljöbalkens mål och tillämpningsområde enligt 1 kap 1 §. Nämnden har dock svårt att kortsiktigt mäta effekterna av sitt arbete. Nämnden väljer därför att i stället mäta genomförda tillsyns- eller informationsinsatser som har till syfte att uppnå god och hållbar miljö eller trygghet.

Mål och måluppfyllnad redovisas utförligare under avsnitt 4 Mål och måluppfyllelse.

II Framåtblick

Den rådande Coronapandemin har under 2020 och 2021 i stor omfattning påverkat Miljö- och hälsoskyddsmyndighets arbete. Folkhälsomyndigheten bedömer att Coronaviruset kommer att finnas kvar i samhället under lång tid. Livsmedelsverket och SKR har annonserat att tillsyn och kontroll på distans förväntas fortgå även efter pandemin om dock i mindre omfattning. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten planerar för att myndigheten även efter pandemin kommer behöva förhålla sig till vissa kvardröjande konsekvenser och effekter.

Under hösten 2021 upphörde de restriktioner på serveringsställen som innebar att Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten behövde utöva tillsyn av smittskydd och trängsel på serveringsställen men under december förvärrades smittläget och restriktioner infördes återigen. Från och med den 9 februari 2022 tas restriktionerna bort och tillsynen upphör.

Lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har förlängts till utgången av maj 2022. Regeringen ska dock återkomma till Riksdagen med ett förslag om att lagarna ska gälla endast till och med den 31 mars 2022.

Livsmedelsverket har tagit fram ett förslag till **ny modell för riskklassning av livsmedelsföretag**. Modellen ska tillämpas från och med 2024. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten har yttrat sig över förslaget under hösten 2021. Den nya modellen för riskklassning av livsmedelsföretag samt efterhandsdebitering av livsmedelskontrollavgifterna innebär förändrade prioriteringar av livsmedelskontrollen, förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten. Modellen medför även att det kommer att bli svårare att bedöma och budgetera intäkter och kostnader för livsmedelskontrollen. På sikt kan det leda till att den oplanerade kontrollen underfinansieras och att tillräcklig personella resurser saknas. Under 2022 och 2023 behöver resurser prioriteras för utbildning av personal, implementering av förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten samt riskklassning av samtliga livsmedelsanläggningar.

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten ska avsätta tillräckliga resurser för ordinarie kontroller och för uppföljande kontroller, händelsestyrda kontroller och annan offentlig verksamhet där till exempel rådgivning till företagare ingår. Den nya modellen innebär att de flesta livsmedelsanläggningar tilldelas mindre kontrolltid än i dag. I jämförelse med nuvarande modell innebär det att den tid som planeras för ordinarie kontroller bli förhållandevis mindre och tiden för oplanerad kontroll mm behövas ökas.

Livsmedelsverket arbetar även med att ta fram en ny modell för att följa upp och granska hur väl den svenska livsmedelskontrollen uppfyller lagstiftningen och dess syften. Den nya uppföljningsmodellen förväntas införas senast i samband med att den nya riskklassningsmodellen införas. Det är i dagsläget oklart vad den nya uppföljningsmodellen kommer att innebära avseende krav på rapportering mm.

I takt med att Österåker växer förväntas fler **skolor, förskolor, livsmedelsanläggningar**

och andra verksamheter där nämnden utövar tillsyn och kontroll att starta i kommunen vilket bedöms medföra att behovet av resurser för tillsyn och kontroll inom detta område kommer att öka.

I och med att lag **om tobak och liknande produkter** trädde ikraft infördes tillståndsplikt för försäljning av tobaksvaror. Tillståndsplikten innebär bl.a. att den årligt återkommande tillsynen på de företag som säljer tobaksvaror har förändrats och att mer resurser behöver avsättas för tillsyn. Även området **tillsyn av rökfria miljöer** har utökats. Tillsyn av rökfria miljöer kan inte avgiftsbeläggas varför en satsning på sådan tillsyn kan kräva utökad utrymme i budget.

Naturvårdsverket tillsammans med övriga centrala tillsynsvägledande myndigheter har tagit fram en **nationell strategi för miljöbalkstillsynen**. Strategin är treårig (2022 - 2024) och innehåller sex tillsynsområden. Inom varje tillsynsområde har ett antal fokusområden med tillhörande preciseringar tagits fram. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. Tillsynsmyndigheterna ska ta hänsyn till strategin när de planerar sin tillsyn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar i in den nationella strategin i den detaljerade tillsynsplaneringen inför 2022.

I betänkandet SOU 2018:34 *Vägar till hållbara vattentjänster* förslås åtgärder och regler som berör **små avloppsanläggningar**. Om de nya reglerna enligt förslaget genomförs bedöms det innebära en ökad arbetsbelastning av främst administrativt arbete. Det finns i dagsläget ingen uppgift om hur arbetet med betänkandet fortskrider. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen utför årligen tillsyn på små avloppsanläggningar.

Under 2020 beslutade **EU om ett nytt dricksvattendirektiv** som ska bidra till att framtidssäkra dricksvattenkvaliteten och dricksvattenförsörjningen. Sveriges genomförande av direktivet har utretts om lämnades till Regeringen i oktober 2021. Direktivet skapar ett helhetsgrepp hela vägen från vattentäkten till kranen. Bland nyheterna finns gränsvärden och krav på att bland annat PFAS och bisfenol A kontrolleras. Det ställs också krav på riskbedömningar för vattentäkter, vattenverk, ledningsnät samt fastighetsinstallationer. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn kommer att anpassa efter de regeländringar som direktivet medför.

EU:s ramdirektiv om avfall har införlivats i Svensk lagstiftning. För Miljö- och hälsoskyddsnämnden innebär de ändrade reglerna förändringar i tillsynen av avfallshantering. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att de nya reglerna kommer att kräva ökade tillsynsresurser.

För att nå **miljökvalitetsnormerna för kommunens sjöar och vattendrag** behöver Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta att prioritera tillsyn och provtagning inom miljöövervakning i de sjöar och vattendrag som har sämst status tills åtgärder gjorts och Miljökvalitetsnormen uppnåtts. Provtagningar och utvärderingar av vattenkvaliteten bör hanteras i samarbete mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsens (strategiska planeringsavdelningen) arbete inom ramen för det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP) för recipienter som inte uppnår god miljö kvalitet.

12 Målbilaga

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer			Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målnivå 2021	Måluppfyllelse 2021
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	—	■	78	79		70	
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	—	■	70	71		70	
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	—	■		72		70	
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans	Fastställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse	→	●	0	0	0	0	100 %
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö	Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	↗	●	100 %	0 %	100 %	100 %	100 %
		Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	↘	●	0 %	100 %	0 %	0 %	100 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö	Andel av äldreboenden där MHN har genomfört tillsyn	↗	●	0 %	0 %	100 %	100 %	100 %
		Andel av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	→	■	0 %	0 %	0 %	100 %	0 %

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer			Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målnivå 2021	Måluppfyllelse 2021
Österåker ska ha en trygg miljö	Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eler i anslutning till serveringsställen	Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	→	●	3	7	7	3	233,33 %
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för mänskliga, miljö och natur att samverka	Tillsyn av små avloppsanläggningar utförs i syfte att sjöar, vattendrag och kustvatten ska bibehålla eller uppnå en god ekologisk och god kemisk status	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	↘	●	201	208	200	200	100 %
	Sprida information om risk för förekomst av skadliga ämnen i enskilda brunnar	Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	↘	●	562	517	419	400	104,75 %
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Tillsyn av förorenade områden och byggnader genomförs i syfte att åstadkomma riskreduktion för människors hälsa och miljön	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	↘	●	10	26	20	15	133,33 %

13 Bilaga över strategiska nyckeltal

13.1 Nyckeltal- år

Miljöskydd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Handläggningstid tillstånd små avlopp inom 6 veckor, %	94%	96%	97%	100%
Tillstånd små avlopp	166	156	174	135
Anmälningar värme-pump	59	50	67	60
Anmälningar om kompostering av matavfall, slam och latrin	38	49	25	30
Anmälningar vatten-verksamhet	18	34	20	15

Hälsoskydd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Anmälningar dricksvattentäkt (grundvatten)	14	20	16	10
Klagomål inom miljöbalkens område	59	87	112	70

Livsmedel

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Anmälningar registrering av livsmedelslokal	34	48	44	40
Inspektioner av trängsel och smittskyddsåtgärder på serveringsställen		382	145	300

Serveringstillstånd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Handläggningstid serveringstillstånd inom 2 månader, %	100%	89%	100%	100%
Ansökningar serveringstillstånd	20	19	22	20

14 Bilaga Internkontroll

Id*	Kontrollmoment:	Metod:	Periodicitet***	Uppföljnings-ansvarig	Resultat***
CENT 1	Kontroll av löneutbetalningar	Egen mätning	1 ggr/mån	Lönesättande Chef	Delvis uppfyllt
CENT 2	Kontroll av direktupphandlad verksamhet	Egen mätning	2 ggr/år	Avdelningschef enligt delegation	Uppfyllt
CENT 3	Kontroll av anlitaandet av konsulter	Egen mätning	4 ggr/år	Avdelningschef enligt delegation	Uppfyllt
SBF1	Genomförd utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen	Intern utbildning	1 ggr/år	Chef för Miljö- och Hälsoskyddsavdelningen	Uppfyllt
MHN1	Kontroll av att delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen	Egen mätning	8 ggr/år	Registrator	Uppfyllt
MHN2	Kontroll av att delegationsbeslut har redovisas till Miljö- och hälsoskydds nämnden	Egen mätning	8 ggr/år	Registrator	Uppfyllt
MHN3	Kontroll av att handläggning av sanktionsbeslut inom livsmedelskontroll har handlagts enligt rutin	Egen mätning	2 ggr/år	Livsmedelskontrollansvarig	Uppfyllt
MHN4	Kontroll av att handläggning av tillstånd för enskilt avlopp har handlagts enligt rutin	Egen mätning	4ggr/år	Miljöbalkstillsynsansvarig	Uppfyllt

Se kommentarer till kontrollmomenten i avsnitt 7